

Záznam zo zasadnutia pracovnej skupiny

Dňa 12. februára 2020 sa na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky uskutočnilo tretie rokovanie pracovnej skupiny vytvorenej generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) k vypracovaniu návrhu novely zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry (ďalej len „legislatívny návrh“).

Na zasadnutí pracovnej skupiny sa zúčastnilo 12 zo 14 vymenovaných členov pracovnej skupiny (viď pripojená prezenčná listina), vrátane zástupcu Súdnej rady Slovenskej republiky, splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti, jednej právničky za VIA IURIS zastupujúcich tretí sektor, jedného zástupcu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a zástupcu Rady prokurátorov.

Pracovná skupina postupovala podľa schváleného vecného zámeru pracovnej skupiny pre prípravu legislatívneho návrhu, ktorý vychádza z *Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2017-2019* z časti **4.2 Prokuratúra:**

1. *Vytvoriť legislatívne predpoklady, ktorými sa rozšíri právo odporúčať kandidátov na funkciu generálneho prokurátora.*
2. *Participatívnym spôsobom vypracovať návrh legislatívnych zmien disciplinárnych konaní vo veciach prokurátorov v záujme zvýšenia ich transparentnosti.*
3. *Participatívnym spôsobom vypracovať návrh legislatívnych zmien výberových konaní na funkciu prokurátora a právneho čakatela prokuratúry v záujme zvýšenia ich transparentnosti.*

Program tretieho pracovného stretnutia nadväzoval na výsledky prvého a druhého pracovného stretnutia dňa 12. novembra 2019 a 21. januára 2020, na ktorom bol prerokovaný **bod 1 a 2 vecného zámeru vrátane prvej pracovnej verzie legislatívneho návrhu.**

Odbor legislatívy a ústavného práva podľa výsledkov prerokovania pripomienok uplatnených na druhom zasadnutí konanom dňa 21. januára 2020 k prvej verzii pracovného znenia legislatívneho/paragrafového návrhu k bodu 1 vecného zámeru, vypracoval druhú verziu legislatívneho návrhu, ktorá bola dňa 10. februára 2020 elektronicky zaslaná členom pracovnej skupiny na oboznámenie a pripomienkovanie. Zároveň bola členom pracovnej skupiny zaslaná aj prvá verzia pracovného znenia legislatívneho/paragrafového návrhu k bodu 2 vecného zámeru - zmeny právnej úpravy disciplinárneho konania vo veciach prokurátorov v záujme zvýšenia ich transparentnosti.

Rokovanie otvorila predsedníčka pracovnej skupiny Mgr. Eva Kukanová, ktorá otvorila všeobecnú rozpravu k zaslaným legislatívnym návrhom.

V rámci všeobecnej rozpravy predsedníčka pracovnej skupiny vysvetlila praktické dôvody, pre ktoré legislatívne navrhla koncept kreovania volebných komisií (nevyhnutnosť zvolania 9 zhromaždení prokurátorov len za účelom zvolenia volebných komisií, ktoré budú plniť úlohy až na zhromaždení prokurátorov) odlišne oproti záveru z predchádzajúceho rokovania pracovnej skupiny.

Volebná komisia sa bude voliť ihneď po začatí zhromaždenia prokurátorov prítomnými prokurátormi. V tej súvislosti sa predĺžil čas, v ktorom budú prebiehať voľby kandidátov na funkciu generálneho prokurátora zvolených na zhromaždení prokurátorov, ktoré sa budú konať na zhromaždeniach prokurátorov konaných v ten istý deň od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Zástupca Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky predniesol požiadavku na vykonanie legislatívnych zmien v zákone č. 153/2001 Z. z. a najmä v zákone č. 154/2001 Z. z. vyplývajúcu zo zasadnutí pracovných skupín Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k implementácii nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017).

Členka pracovnej skupiny za Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky navrhla riešiť organizačno-technické veci súvisiace s voľbami kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždeniach prokurátorov vo volebnom poriadku, ktorý schválí Rada prokurátorov Slovenskej republiky. Prevládol však názor, že vzhľadom na vážnosť témy voľby generálneho prokurátora a jej celospoločenský význam bude vhodné upraviť tieto otázky priamo v zákone.

V rámci vecnej diskusie o úprave pravidiel pre zabezpečenie organizačno-technických podmienok pre vykonanie volieb kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždeniach prokurátorov bol prijatý záver, že vzhľadom na to, že Rada prokurátorov Slovenskej republiky, ani prokurátorské rady ako orgány samosprávy prokurátorov nedisponujú žiadnym aparátom a členovia týchto orgánov vykonávajú funkciu bez nároku na odmenu, všetky úlohy a povinnosti organizačno-technickej povahy bude zabezpečovať príslušný služobný úrad.

V tej súvislosti bola zo strany zástupcu Rady prokurátorov Slovenskej republiky do budúcnosti vznesená požiadavka zaviesť osobitný príplatok aj pre členov Rady prokurátorov Slovenskej republiky a prokurátorských rád a obdobne aj pre členov Etickej komisie, ktorí plnia úlohy bez akýchkoľvek úľav v práci a často vo svojom voľnom čase. Príplatok by mohol byť ustanovený v rovnakej výške ako je príplatok za disciplinárne konanie pre členov a predsedov disciplinárnych komisií.

Týka sa to napríklad zvolania volebných zhromaždení prokurátorov, zabezpečenia zoznamu prokurátorov, ktorí majú právo voliť kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždení prokurátorov. O námietkach vo veciach

zápisu do zoznamu prokurátorov však bude rozhodovať už príslušná prokurátorská rada, k čomu jej poskytne potrebnú súčinnosť služobný úrad.

O námietkach vo veciach zápisu do kandidátnej listiny bude rozhodovať Rada prokurátorov Slovenskej republiky v súčinnosti s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Rovnako aj o iných sporných otázkach a námietkach týkajúcich sa volieb bude rozhodovať Rada prokurátorov Slovenskej republiky.

Okrem kandidátov na funkciu generálneho prokurátora nebude môcť byť členom volebnej komisie ani zapisovateľom ani člen prokurátorskej rady, ktorá v rámci procesu volieb na zhromaždení prokurátorov má tiež svoje úlohy.

Bolo odsúhlasené, že kandidátna listina zostavená z navrhnutých a prihlásených kandidátov na funkciu generálneho prokurátora musí byť vytvorená centrálnne na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky v súčinnosti so služobnými úradmi navrhnutých kandidátov. Volebné lístky budú distribuované v záujme čo najlepšej kontroly nad ich tlačou a distribúciou všetkým služobným úradom z jedného zdroja. Služobný úrad odovzdá potrebný počet volebných lístkov volebnej komisii.

Pri vyhlásení volieb kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždeniach prokurátorov predseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky súčasne určí termín volieb a termín predloženia návrhov kandidátov na funkciu generálneho prokurátora alebo žiadosti o zaradenie na kandidátnu listinu tak, aby rada prokurátorov mohla na základe výsledkov volieb kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždeniach prokurátorov predložiť predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky v ním určenom termíne návrhy kandidátov na vymenovanie za generálneho prokurátora.

Namiesto dátumu narodenia prokurátora uvedeného v zozname prokurátorov oprávnených voliť kandidátov na funkciu generálneho prokurátora na zhromaždení prokurátorov a prokurátora zapísaného do kandidátnej listiny kandidátov na funkciu generálneho prokurátora bude v zozname prokurátorov, respektíve v kandidátnej listine, uvedený iba vek prokurátora.

Predmetom diskusie bolo aj odôvodňovanie návrhov kandidátov na funkciu generálneho prokurátora. Bola nastolená otázka, že ako sa bude posudzovať dostatočnosť odôvodnenia návrhu. Záver diskusie bol, že je v záujme navrhovateľa, aby jeho návrh bol úspešný, odôvodnenie návrhu bude osobnou vizitkou navrhovateľa.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sprístupní v elektronickej podobe návrhy kandidátov s ich odôvodnením a motivačné listy jednotlivých kandidujúcich prokurátorov všetkým prokurátorom oprávneným voliť kandidátov na funkciu generálneho prokurátora najmenej tri dni pred konaním volieb na zhromaždení prokurátorov.

V rámci vecnej diskusie **k legislatívnemu návrhu k bodu 2 vecného zámeru** bola najskôr riešená otázka, či právny poriadok Slovenskej republiky pripúšťa možnosť, aby sa členom disciplinárnej komisie na prokuratúre stal sudca.

V tej súvislosti bolo posudzované znenie čl. 145a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorého: „(2) *Sudca vykonáva funkciu ako svoje povolanie. Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, vrátane funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti a členstva v Súdnej rade Slovenskej republiky.*”

Prebehla diskusia o tom, či vykonávanie funkcie v disciplinárnej komisii prokuratúry je možné považovať za *výkon funkcie v inom orgáne verejnej moci* so záverom, že jednoznačne ide o „*výkon funkcie v inom orgáne verejnej moci*” a teda sudca nemôže pôsobiť v disciplinárnej komisii na prokuratúre bez prerušenie výkonu funkcie sudcu, čo nie je možné/primerané od sudcov očakávať ani vyžadovať.

Zástupca Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti navrhol pri obsadení disciplinárnych komisii na prokuratúre členom disciplinárnej komisie z externého prostredia zvážiť možnosť využitia emeritných sudcov a sudcov s prerušeným výkonom funkcie.

Zástupca Súdnej rady Slovenskej republiky sa vyjadril za zavedenie nominačnej právomoci Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorá je rešpektovanou autoritou vytvorenou zo zástupcov súdnej moci, výkonnej moci a zákonodárnej moci. Súdna rada Slovenskej republiky navyše už má skúsenosti s obdobnými nomináciami kandidátov aj do iných verejných funkcií.

Legislatívny návrh zmeny disciplinárneho konania na prokuratúre bude na základe uvedeného upravený tak, že za člena disciplinárnej komisie bude môcť byť vymenovaná z databázy navrhutej Súdnu radou Slovenskej republiky iba osoba, ktorá nie je prokurátorom ani sudcom, a nie je ani členom Súdnej rady Slovenskej republiky. Táto osoba bude musieť spĺňať podmienky na vymenovanie za prokurátora podľa § 5 ods. 1 písm. a) až f) zákona č. 154/2001 Z. z. a vykonávať právnickú prax najmenej päť rokov.

Zástupca Súdnej rady Slovenskej republiky uviedol, že na najbližšom zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky dňa 24. februára 2020 odprezentuje návrh zmien disciplinárneho konania na prokuratúre, najmä čo sa týka návrhovej kompetencie Súdnej rady Slovenskej republiky.

V súvislosti s úvahami o zavedení externého prvku do Rady prokurátorov Slovenskej republiky a úprave jej kompetencií bolo opätovne zdôraznené, že súčasnú Radu prokurátorov Slovenskej republiky nie je možné vnímať ako orgán, ktorý predpokladá/odporúča Benátska komisia (nesmie ísť len o orgán samosprávy prokurátorov, ale o orgán, ktorý bude odvodzovať svoju demokratickú legitimitu z faktu, že aspoň časť jeho členov je volená parlamentom). Vylučuje to povaha Rady

prokurátorov Slovenskej republiky, ktorá je zo zákona zriadená ako najvyšší výkonný orgán samosprávy prokurátorov.

Ak by mala vzniknúť „Rada prokuratúry“ predpokladaná Benátskou komisiou, jednalo by sa o úplne nový orgán obdobný ako Súdna rada Slovenskej republiky, v ktorom by mali mať zastúpenie aj iné authority a inštitúcie mimo prokuratúry. Tá by mohla následne prevziať aj návrhové kompetencie voči disciplinárnym komisiám a výberovým komisiám na prokuratúre, ktoré má podľa pripravovaného legislatívneho návrhu vykonávať Súdna rada Slovenskej republiky.

Pracovná komisia odporúča rozpracovať koncept „Rady prokuratúry“ podľa Benátskej komisie s podobnými kompetenciami ako má Súdna rada Slovenskej republiky. „Rada prokuratúry“ bude prinášať prvky kontroly do všetkých procesov na prokuratúre, kde to bude vhodné.

Štvrté zasadnutie pracovnej skupiny, na ktorom bude prerokované paragrafové znenie legislatívneho návrhu pripraveného podľa výsledkov tretieho zasadnutia pracovnej skupiny, sa uskutoční 25. februára 2020 o 12.00 hod na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky.

Vypracoval: JUDr. Peter Sepeši

Príloha: 1 (prezenčná listina)